

01.09.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**1 Eylül 2020
Salı**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

1 Eylül 2020 Salı

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİK

— Bursa Uludağ Üniversitesi Önlisans ve Lisans Yaz Öğretimi Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- İşkolu Tespit Kararları (No: 2020/91, 92, 93, 94, 95)
- Emlak Vergisi Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 77)
- Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımını Hakkında Genel Tebliğ (Seri No: 1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 4)
- Harici Güç Kaynaklarının Çevreye Duyarlı Tasarım Gerekliliklerine Dair Tebliğ (2019/1782/AB) (SGM:2020/5)

KURUL KARARI

— Basında Fikren veya Bedenen Çalışanlara Verilecek Borç Para ve Yapılacak Yardımlar Hakkında 18 Kasım 1977 Tarih ve 68 Sayılı Genel Kurul Kararının 6, 8 ve 9 uncu Maddelerinin Tadiline Dair Genel Kurul Kararı (No: 214)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 10/6/2020 Tarihli ve 2016/58665 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/6/2020 Tarihli ve 2017/19906 Başvuru Numaralı Kararı

Bakan Albayrak: 'V' çıkışı GSYİH verilerinde de göreceğiz

Büyüme rakamlarını değerlendiren Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "2021'e pandeminin izlerini silerek girmekte kararlıyız. İnşallah 'V' çıkışı GSYİH verilerinde de göreceğiz." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter hesabından yılın ikinci çeyreğine ilişkin büyüme rakamlarını değerlendirdi.

Dünya ekonomilerini durma noktasına getiren koronavirüs salgınının etkilerinin yılın ikinci çeyreğinde hissedileceğini bildiklerine dikkati çeken Albayrak, "Kötümser tabloların aksine GSYİH oranımız dünya ülkelerine kıyasla iyi bir sonuç verdi. Türkiye ekonomisinin temelleri sağlam, dinamikleri kuvvetli." değerlendirmesinde bulundu.

Albayrak, milli ekonomi hedefleri, istihdama dayalı üretim, vatandaşının yanında olan bir ekonomi modeliyle Türkiye'nin yılı pozitif ayrılarak kapatacağını vurgulayarak, "2021'e pandeminin izlerini silerek girmekte kararlıyız. İnşallah 'V' çıkışı GSYİH verilerinde de göreceğiz." ifadelerini kullandı.

Ülkelerin büyüme oranları

Albayrak'ın paylaşımında, ülkelerin ikinci çeyrek GSYİH oranları da yer aldı. Buna göre, ABD yüzde 31,7'lik daralmayla listenin ilk sırasında bulunurken Birleşik Krallık'ın ikinci çeyrek küçülme oranı yüzde 22,8 oldu.

Avrupa Birliği ortalamasının yüzde 14,1'lik daralma olduğunun görüldüğü listede, G7 ülkeleri ortalaması yüzde 11,9, OECD ortalaması da yüzde 10,9'luk küçülme oldu.

Nisan-haziran dönemindeki yüzde 9,9'luk daralma ile listenin son sırasında yer alan Türkiye'yi, yüzde 10'luk daralmayla Japonya izledi.

Hazine'nin eylül ayı borçlanma programı belli oldu

Eylül ayında toplam 25,7 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık 10 milyar TL'lik iç borçlanma programlayan Hazine, 4 tahvil ihracı ve 1 kira sertifikasının doğrudan satışını gerçekleştirecek.

Hazine, Eylül, Ekim ve Kasım aylarında toplam 98,4 milyar TL iç borç servisine karşılık, 47, milyar TL'lik iç borçlanma yapmayı planlıyor.

Hazine'nin Eylül ayı 2019 İç Borçlanma Stratejisi'ne göre, Eylül ayında toplam 25,7 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 10 milyar TL'lik iç borçlanma, Ekim ayında toplam 43,9 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 22 milyar TL'lik iç borçlanma ve Kasım ayında toplam 28,8 milyar TL'lik iç borç servisine karşılık toplam 15 milyar TL'lik iç borçlanma yapılması programlanıyor.

Eylülde 4 ihale var, bir kira sertifikası doğrudan satılacak

Hazine, Eylül'de 4 tahvil ihalesi yapacak, bir kira sertifikasını doğrudan satacak. Hazine ve Maliye Bakanlığının 3 aylık programına göre, Ekim'de 5, Kasım'da 5 ihale planlanıyor.

Hazine, 14 Eylül Pazartesi günü 5 Mayıs 2027 itfalı, 7 yıl (2.422 Gün) vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli değişken faizli tahvili yeniden satacak.

01.09.2020

15 Eylül Salı günü 4 Mayıs 2022 itfalı, 2 yıl (595 Gün) vadeli, 6 ayda bir kupon ödemeli sabit kuponlu tahvil ile 17 Temmuz 2024 itfalı, 4 yıl (1.400 Gün) vadeli, 3 ayda bir kupon ödemeli TLREF'e endeksli tahvil yeniden piyasaya sunulacak.

22 Eylül'de bir ihale, bir kira sertifikası ihracı

Hazine, 22 Eylül Salı günü 11 Şubat 2026 itfalı, 5 yıl (1.967 Gün) vadeli, sabit kuponlu tahvilin satışını yapacak. Yeniden ihraç edilecek tahvil 6 ayda bir kupon ödemeli olacak. Hazine aynı gün 17.09.25 itfa tarihli TÜFE'ye Endeksli Kira Sertifikasını doğrudan satacak.

TCMB ve Libya Merkez Bankası arasında mutabakat zaptı imzalandı

TCMB'den yapılan açıklamada, bugün Libya Merkez Bankası ile merkez bankacılığı konularında iş birliğinin geliştirilmesine zemin oluşturmak üzere bir mutabakat zaptı imzalandığı belirtildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ile Libya Merkez Bankası arasında merkez bankacılığı konularında iş birliğinin geliştirilmesine zemin oluşturmak üzere bir mutabakat zaptı imzalandı.

TCMB açıklamasında, "Söz konusu anlaşma kapsamında, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve finansal iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmesi planlanmaktadır." denildi.

'Enflasyon sepetlerine COVID-19 uyarı yapılmalı'

Uzmanlar, COVID-19 pandemisi nedeniyle gıda harcamalarının enflasyondaki ağırlığının arttığını, gerçek enflasyonun mevcut verilerden daha yüksek olabileceğini, bu nedenle hükümetlerin enflasyon sepetlerine COVID-19 revizyonu yapması gerektiğini belirtiyor.

Pandemi süreci tüm dünyada tüketim alışkanlıklarını değiştirdi. Evden çalışmanın yaygınlaşmasıyla daha az ulaşım kullanıyor, daha az dışarda yiyor ve otel ve eğlence mekanlarına eskisine göre daha az gidiyoruz. Araştırmalar ve resmi veriler, gıdanın enflasyon sepetlerinde ağırlığının arttığını, ulaşım, yakıt, restoran, otel ve eğlence gibi harcamaların ise azaldığını gösteriyor. Ancak ülkelerin ulusal istatistik büroları enflasyon sepetlerinde henüz pandeminin yol açtığı bu denge değişiminin gerektirdiği revizyonları gerçekleştirmedi. Bu nedenle aralarında Harvard Business School'un da olduğu kuruluşlar ve uzmanlar enflasyonda değişen dengelerin verilere yansımaları için sepetlerde COVID-19 revizyonu gerektiğini belirtiyor.

Harvard: Gıdanın ağırlığı arttı, enflasyon aslında daha yüksek

Bu ani değişim, Harvard Business School tarafından yapılan yeni bir çalışmaya göre tüketiciler fiyat endekslerinin yanıltıcı olmasına neden olabilir. Çalışmanın yazarı Alberto Cavallo, resmi enflasyon sepet hesaplamalarında, rneğin ABD’de, mutfak alışverişinin yüzde 8’den az ağırlığı olduğunu, ulaşımın ise yüzde 15 kadar bir ağırlığı olduğunu belirtiyor. Ancak alışma kapsamında tüketicilerin kredi kartları ve banka kartlarından toplanan verilere atıfta bulunarak Cavallo “gıdanın ağırlığının yüzde 11, ulaşımın ise yüzde 6 olmasının daha uygun olacağını” belirtiyor. Dolayısıyla COVID-19 pandemisinde tüm sektörlerde fiyatlar düşerken tek yükselen kalem olan gıdanın resmi verilere yeterince yansımadığını belirten çalışma, hissedilen enflasyonun resmi rakamlara göre daha yüksek olduğunu ve daha pahalı olan gıdanın günlük btyelerdeki yerinin arttığını ortaya koyuyor.

Kimse bir yere gitmiyor, ulaşımın ağırlığı azaldı

Öte yandan dünya genelinde evde daha fazla vakit geçirilmesi, ulaşımın enflasyon sepetindeki ağırlığını azaltıyor ve daha ucuz ulaşım, tecritteki tüketiciler için birşey ifade etmiyor. Bloomberg’deki bir analize göre de COVID-19 nedeniyle tüm dünyada dışarı çıkmaktan eskisine göre daha fazla çekinen ve yer yer tecrit önlemleriyle zorunlu olarak evlerde kalan tüketicilerin gıda harcamalarının, toplam harcamalarındaki ağırlığı arttı.

ABD enflasyon sepeti en son aralıkta güncellendi

Bu nedenle uzmanlar hükümetlerin tüketiciler fiyatlarını şu anda doğru bir yöntemle hesaplamıyor olabileceğini ve enflasyon sepetlerinde bir COVID-19 revizyonu yapılması gerektiğini belirtiyor. İngiltere merkezli mikroekonomik araştırmalar konusundaki nc araştırma kuruluşlarından Institute for Fiscal Studies de (Mali alışmalar Enstitüsü) böyle düşünen kuruluşlar arasında. Bloomberg’de yer alan analiz de ABD alışma İstatistikleri Bürosu’nun en son enflasyon sepeti revizyonunun geçen Aralık ayında gerçekleştiğine ve bu nedenle COVID-19 etkisinin henüz enflasyon verilerine doğru yansımadığına dikkat çekiyor.

Hangi ekonomi ne durumda?

ALMANYA'DA FİYATLAR DÖRT YILDIR İLK KEZ DüşTü

Almanya’da COVID-19 krizine destek için uygulanan KDV indirimleri, ülkede tüketiciler fiyatlarının dört yıldır ilk kez düşmesine neden oldu. Almanya İstatistik Ofisi Destatis’in dn açıkladığı verilere göre harmonize fiyat endeksi ağustosta yıllık yüzde 0,1 düştü. Avrupa Merkez Bankası’nın enflasyon hedefi ise yüzde 2’nin hemen altı. ABD’de temmuzda tüketiciler fiyatları bir yıl öncesine göre yüzde 1 arttı. ABD Merkez Bankası’nın hedefi ise yüzde 2. Euro Bölgesi için bugün

açıklanacak enflasyon verisi ise Commerzbank'tan faiz stratejisti Rainer Guntermann'a göre merkez bankalarının enflasyon hedeflerine ulaşmalarının ne kadar zor olduğuna işaret edecek. Euro Bölgesi'nde enflasyonun aylık bazda yüzde 0,2 düşmesi, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise yüzde 0,4 yükselmesi bekleniyor.

ÇİN'İN ENFLASYON SEPETİ 'DEVLET SIRRI'

Çin'de domuz eti ve taze sebze fiyatları kayda değer oranda artsa da manşet enflasyon yüzde 2,7'de. Çin Merkez Bankası'nın uzun vadeli hedefi ise yüzde 2,34. Her ülke enflasyon sepetindeki ağırlıkları resmi olarak açıklamıyor. Bu nedenle uzmanların Çin'deki enflasyonla ilgili öngörü yapmaları daha zor. Ancak Bloomberg Intelligence tahminlerine göre Çin Ulusal İstatistik Bürosu gıdaya enflasyon sepetinde yüzde 20 ağırlık verirken, ulaşım ve iletişimin ağırlığının yüzde 14,5 olduğu düşünülüyor.

'Korkulması gereken enflasyon değil deflasyon'

Peterson Institute for International Economics'ten Kıdemli Ekonomist Olivier Blanchard ise korkulacak şeyin enflasyon değil deflasyon olduğuna, ancak bir ihtimal gelişmiş ekonomilerde yüksek enflasyon görülebileceğine işaret ediyor. Blanchard'ın bu yıl pandeminin pik yaptığı dönemde yayınlanan analizinde "Yüksek enflasyon muhtemelen olmayacak ancak gelişmiş ekonomilerde bu imkansız da değil" ifadeleri yer alıyor. Blanchard, "İşsizliğin sıradışı şekilde yüksek olması, tecrit önlemleri gevşese bile ücretlerin çok artmadığı, emtia fiyatlarının düştüğü ve petrol fiyatlarının çöküş yaşadığı bir dönem gördük. Bu senaryoda kaçınılması gereken en büyük zorluk 'deflasyon' olur" diyor.

'Hükümet hataları hiperenflasyon yaratabilir'

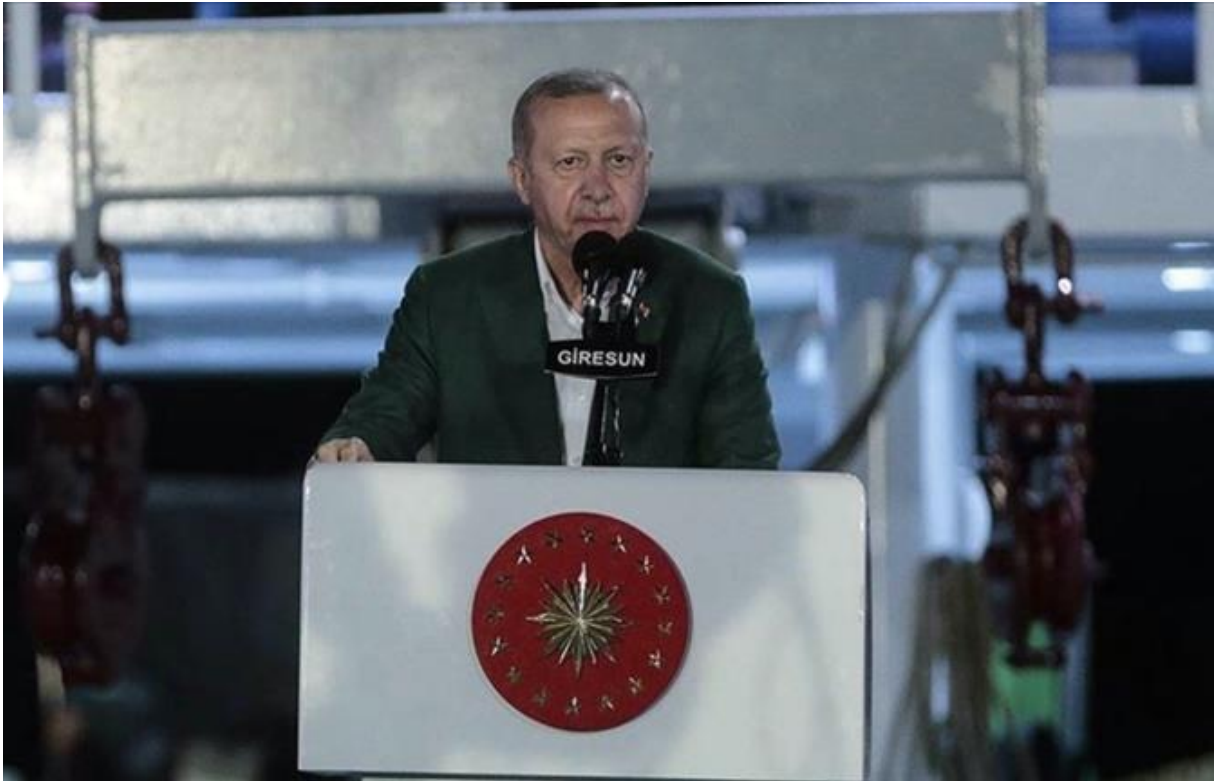
Ancak Blanchard'a göre üç koşul 'yanlış yüksek enflasyon' yaratabilir. Buna küçük bir ihtimal veren Fransız ekonomist, borç/ GSYH oranında yüksek bir artış, faiz oranlarında çok büyük bir artış ve mali politikaların para politikalarından daha dominant olması koşulları bir araya geldiğinde enflasyonun artabileceğini de söylüyor. Özellikle popülist hükümetlerin borç yüklerinde bir artış yaşanmasının ardından 'faizleri düşük tutarak, borç yükünü de azaltmaya çalışabileceğini' belirterek, bunun ekonomiyi aşırı ısıtarak yüksek enflasyona, hatta hiper enflasyona bile neden olabileceğini belirtiyor. Blanchard bu senaryoda borcun reel değerinin düşürülmesi mümkün olsa da ekonominin ağır bedel ödeyebileceği uyarısı yapıyor.

Fed'in enflasyon 'hoşgörüsü' parite ve altına yarıyor

Küresel piyasalar için en önemli merkez bankası Fed'in geçen hafta yaptığı politika değişikliği ile enflasyonun hedefin üzerine çıkmasına da hoşgörülü olacağına işaret etmesi, doları düşürürken, Euro/dolar paritesini ve altın gibi güvenli liman varlıkları yükseltiyor. Dolar dört aydır diğer para birimleri karşısında değer kaybederken, Fed öncesi pazartesi günü de bu trend devam etti ve Euro dün Euro Bölgesi enflasyon verisi sonrası 19,40 düzeyine kadar çıktı. Dolar endeksi ise bir yılın en düşük düzeyi olan 92,12'ye yakın seyretti ve TSİ 15:20 itibariyle 92,14'e kadar geriledi. Pandemi süresince küresel yatırımcılar enflasyonun yükselmesi nedeniyle yatırımlarının erimemesi için altın ve gayrimenkul gibi araçlara geçiş yapma eğiliminde oldu ve bu altına tarihi rekorunu tazeleterek onsun 2.070 dolara kadar yükselmesine neden oldu. Spot altının onsu dün TSİ 15:21 itibariyle 1.964 dolar düzeyi. Uzmanlar enflasyonun yükselmesi durumunda koruma amaçlı yatırımlarla altın fiyatlarının yeni bir ralliye hazırlandığını belirtiyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Akdeniz ve Ege'de haydutluğa asla 'eyvallah' etmeyiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türk milleti olarak ne hak yeriz ne de hakkımızı yediririz. Akdeniz ve Ege'de korsanlığa, haydutluğa asla 'eyvallah' etmeyiz. Akdeniz'de en uzun kıyı şeridinde sahip ülkemizi kimse Antalya sahillerine hapsedemez." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Giresun Limanı'nda 2020-2021 Su Ürünleri Av Sezonu'nun Açılış Töreni'nde konuştu.

Ülkenin dört bir yanındaki balıkçılara selam gönderen Erdoğan, bugün Giresun'a ve Giresunlulara yaşanan sel felaketi dolayısıyla "geçmiş olsun" demek için geldiklerini söyledi.

Afetten en fazla etkilenen Dereli'de hem zararın boyutlarını yerinde tespit ettiklerini hem de vatandaşların sıkıntılarını hafifletmek için alınan kararları paylaştıklarını hatırlatan Erdoğan, Doğankent'te de arama kurtarma ve enkaz kaldırma çalışmalarını yürüten birimlerle bir araya geldiklerini anlattı.

01.09.2020

Hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar dileyen Erdoğan, kayıp 5 kişinin bulunması için de arama kurtarma faaliyetlerini aralıksız sürdürdüklerini ifade etti.

AFAD başta olmak üzere devletin tüm kurumlarının felaketin ardından hemen harekete geçtiğini belirten Erdoğan, ilgili bakanların sahadaki çalışmaları koordine etmek, bu zor günlerinde Giresunluların yanında olmak üzere süratle bölgeye intikal ettiklerini dile getirdi.

Tirebolu'da da ailelerle bir araya geldiklerini, dertleriyle hemdert olmak istediklerini aktaran Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Felaketin büyüklüğüne rağmen hamdolsun vatandaşımıza 'devlet nerede' sorusunu sordurmadık. Temel ihtiyaçların karşılanmasından arama kurtarma çalışmalarına kadar insanımızı asla yalnız bırakmadık. Son Kabine toplantımızda Giresun'daki vergi mükelleflerimizin 30 Kasım 2020 tarihine dek mücbir sebep hali kapsamına alınmasını kararlaştırdık. Ayrıca diğer bakanlıklarımız Giresunlu kardeşlerimize destek mahiyetinde pek çok çalışma yaptı. Elimizdeki tüm imkanları seferber ederek en kısa sürede felaketin açtığı yaraları saracağız. Bunun yanında bir daha benzer acılar yaşamamak için alınması gereken tedbirleri belirleyecek, birilerini üzme pahasına da olsa gerekeni yapmaktan asla çekinmeyeceğiz. Rabb'im ülkemizi görünür, görünmez her türlü afetten muhafaza buyursun."

Erdoğan, bir haftadır gecesini gündüzüne katarak fedakarca çalışan tüm arama kurtarma personeline, güvenlik güçlerine ve diğer kamu görevlilerine teşekkür etti.

"Ağlarınızın hep dolu çıkmasını temenni ediyorum"

Ziyaret vesilesiyle 2020-2021 Su Ürünleri Avcılık Sezonu'nun açılışını yapmaktan büyük memnuniyet duyduğunu anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, tüm balıkçılara bereketli ve başarılı bir sezon diledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bu gecedan itibaren balıkçılarımız 'vira bismillah' diyerek denizlere açılacak, önümüzdeki 7,5 ay boyunca rızıklarını denizde arayacak. Denizde kısmetinizin peşinde geçireceğiniz günler, haftalar, aylar boyunca ağlarınızın hep dolu çıkmasını temenni ediyorum." diye konuştu.

Bu yıl denizlerden müjdeli haberler beklediklerini dile getiren Erdoğan, "Karadeniz'de yaptığımız 320 milyar metreküplük doğal gaz keşfi sularının sadece içinin değil altının da bereketli olduğunu göstermiştir. Bu keşif, etrafı enerji

kaynaklarıyla çevrili ülkemizin gerçek potansiyelini ortaya koymuştur. Tespit ettiğimiz rezervin çok daha büyük bir kaynağın müjdecisi olduğuna inanıyoruz. Oruç Reis Gemimiz, Doğu Akdeniz'deki sismik araştırma faaliyetlerini kararlılıkla sürdürüyor, inşallah en kısa sürede Akdeniz'den de Karadeniz'deki gibi güzel haberler almayı ümit ediyoruz." şeklinde konuştu.

"Türkiye olarak ne hak yeriz ne hakkımızı yediririz"

"Burada bir kez daha şu gerçeğin altını çizmek istiyorum, Türk milleti olarak biz ne hak yeriz ne de hakkımızı yediririz. Akdeniz ve Ege'de korsanlığa, haydutluğa asla 'eyvallah' etmeyiz. Akdeniz'de en uzun kıyı şeridinde sahip ülkemizi kimse Antalya sahillerine hapsedemez. Milletimizin ve Kıbrıs Türklerinin denizlerdeki haklarını sonuna kadar savunmakta kararlıyız." diyen Erdoğan, bu meselede sadece rızkını denizden kazanan balıkçılarımızın değil 83 milyonun tüm fertlerinin yanlarında durduğuna dikkati çekti.

"Eski sömürgecilerin gazına gelerek Türkiye'ye karşı efelenenlere de yakın tarihlerini yeniden okumalarını tavsiye ediyorum." ifadelerini kullanan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin 3 tarafı denizlerle çevrili olan, iklim ve coğrafi olarak sayısız imkan bahşedilmiş bir ülke olduğunu anımsattı.

Erdoğan, "Ülkemizin Mavi Vatan'ı 23,2 milyon hektarlık bir büyüklüğe sahiptir. Denizlerimizde 550, iç sularımızda 380'e yakın balık türü yaşıyor. Ticari avcılık yapılabilen balık sayımız 100'ün üzerindedir. Su ürünleri sektöründe 18 binden fazla balıkçı gemisi, 2 bin 127 su ürünleri yetiştiricilik tesisi, 255 su ürünleri işleme tesisi faaliyet gösteriyor. Sektör doğrudan veya dolaylı olarak 250 bin vatandaşımıza iş ve istihdam imkanı sağlıyor." dedi.

Ülkede yıllık 600-700 bin ton civarında su ürünleri istihsal edildiğini aktaran Erdoğan, şunları kaydetti:

"Geçtiğimiz avcılık döneminde üretimimiz önceki seneye göre yüzde 48, yetiştiricilik üretimimiz yüzde 19, toplamda yüzde 33 gibi rekor bir seviyede artış gösterdi. Böylece 2019 senesinde 837 bin ton üretim hacmine ulaştık. Balıkçılık filomuzun Atlas Okyanusu'ndan Hint Okyanusu'na kadar açık sularda avcılık yapabilmeleri için 10 ülkeyle anlaşma imzaladık. Şu an Atlas Okyanusu'nda Moritanya başta olmak üzere birçok yerde 100'e yakın balıkçı gemimiz, 1500'ün üzerinde tayfa ile avcılık yapıyor. Balıkçılarımızın Doğu Akdeniz'de uluslararası sularda 12 ay boyunca avcılık yapmalarını temin ettik. Ülkemizin orkinos kotasını 2010 senesindeki 419 ton seviyesinden 2 bin 305 tona, kılıç balığında 35 ton olan avcılık kotamızı ise 450 tona çıkardık."

Tarım ve Orman Bakanlığının 12 metre ve üzeri boylardaki 1650 balıkçı gemisinin avcılık faaliyetlerini uydu aracılığıyla anlık olarak izlediğini de aktaran Erdoğan, "Yeni sezonla birlikte denetimlerde insansız hava araçlarından da yararlanacağız. Böylece yasa dışı avcılık yapanlara göz açtırmayacağız." dedi.

Maliyetleri düşürmek için 2004'ten itibaren balıkçılara ÖTV'si düşük yakıt verildiğini hatırlatan Erdoğan, "Bu uygulama ile balıkçılarımıza toplamda 2 milyar lira, güncel rakamlarla ifade edecek olursak 7 milyar liranın üzerinde bir destek sağladık." dedi.

Erdoğan, su ürünleri sektörüne son 18 yılda 2,7 milyar liralık sübvansiyonlu kredi desteği verildiğine işaret ederek, gemisi 12 metreden küçük olan yaklaşık 10 bin kıyı balıkçısının, 2017'de destekleme kapsamına alındığını anımsattı.

Kıyı balıkçılarına, bugüne kadar toplam 28 milyon lira, güncel değerle 43 milyon lira ödeme yaptıklarına değinen Erdoğan, iktidarları döneminde su ürünleri sektörüne verilen destek miktarının 13 milyar lirayı bulduğunu dile getirdi.

"100 ülkeye su ürünleri ihraç ediyoruz"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, su ürünleri ihracat rakamlarının yıldan yıla artış gösterdiğine dikkati çekerek, "Üçte ikisi Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere, şu an 100 ülkeye su ürünleri ihraç ediyoruz. 2023 senesi için belirlediğimiz 1 milyar dolarlık ihracat hedefini hamdolsun planlanandan 4 yıl önce yakaladık. Yeni hedefimiz 2 milyar dolardır. Allah'ın yardımı, sizlerin de çabalarıyla bu rakamın üzerine çıkacağımıza inanıyorum." değerlendirmesinde bulundu.

AB'den Yunanistan'a Doğu Akdeniz çağrısı: Türkiye ile diyaloga ihtiyaç var

Doğu Akdeniz'deki gerginlikle ilgili yeni bir açıklama yapan Avrupa Birliği Komisyonu, Yunanistan'a çağrı yaparak 'Tansiyonu yükselten adımlar yerine Türkiye ile diyaloga ihtiyaç var' dedi.

Başta Fransa olmak üzere Doğu Akdeniz konusunda Yunanistan'ın yanında açıklamalar yapan Avrupa Birliği bu kez Yunanistan'ın arkasında duran sözler yerine diyalog çağrısı yaptı.

Avrupa Birliği Komisyonu'ndan Doğu Akdeniz'deki gerilime ilişkin yapılan açıklamada, "Tansiyonu yükselten adımlar yerine Türkiye ile diyaloga ihtiyaç var" denildi. Komisyon Türkiye içinse "Türkiye'nin barışçıl bir çözüm bulmasını bekliyoruz" ifadelerini kullandı.

MERKEL VE MACRON YUNANİSTAN'A DESTEK VERMİŞTİ

Almanya Başbakanı Angela Merkel, Doğu Akdeniz'de Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan gerginlikle ilgili önceki gün bir açıklama yaptı. Fransa Cumhurbaşkanı Macron ile konuyu yoğun bir şekilde tartıştıklarını söyleyen Merkel, "Tüm AB ülkeleri Yunanistan'ı desteklemek zorunda" ifadelerini kullandı.

Öte yandan AB'ye üye olan Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Fransa ve İtalya 26-28 Ağustos'ta Kıbrıs adasının batısında ortak deniz ve hava tatbikatı gerçekleştirmişti.

"ANTLAŞMAYA AYKIRI"

Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, bir soruya verdiği yazılı yanıtta, "Fransız askeri uçaklarının, Güney Kıbrıs, Yunanistan ve İtalya'yla birlikte gerçekleştirilen tatbikat bahanesiyle Kıbrıs'a inmesi ve bu uçakların geçici veya sürekli olarak Ada'ya konuşlandırılmasının, 1960 Antlaşmaları'na aykırı olduğunu' vurgulamıştı.

Aksoy, "Kıbrıs Adası'nın garantörü olmayan Fransa, bu tutumuyla, Doğu Akdeniz'deki mevcut gerginliklerden sorumlu olan Rum-Yunan ikilisini, tehlikeli bir biçimde gerginliği daha da tırmandırma yönünde teşvik etmektedir. Bir kez daha hatırlatıyoruz: Doğu Akdeniz'de Türkiye'yi ve Kıbrıs Türkü'nü dışarıda bırakmaya çalışan her girişim hüsrarla sonuçlanacaktır" ifadesini kullanmıştı.

Oruç Reis için yeni Navtex

Doğu Akdeniz'de çalışmalarını sürdüren Oruç Reis gemisi için Navtex 12 Eylül'e uzatıldı.

Oruç Reis gemisinin, sismik çalışma yürüteceği alan için 12 Eylül'e kadar devam edecek yeni Navtex (Denizcilere Duyuru) ilan edildi.

İlgili bölgeye dair ilanda daha önce çalışmaların 1 Eylül'e kadar sürdürüleceği duyurulmuştu, yeni bildiriyle görev süresi 11 gün uzatılmış oldu.

Buna göre Oruç Reis sismik araştırma gemisi, Ataman ve Cengiz Han isimli gemilerle birlikte Doğu Akdeniz'de Kıbrıs açıklarında daha önce ilan edilen bölgede sismik çalışmalarını yürütecek.

Oruç Reis sismik araştırma gemisi, kıta sahanlığı ve doğal kaynak aramaları başta olmak üzere her türlü jeolojik, jeofizik, hidrografik ve oşinografik araştırmaları gerçekleştirebiliyor.

Tam donanımlı ve çok amaçlı dünyadaki ender araştırma gemilerinden biri olan gemide, 2 ve 3 boyutlu sismik, gravite, manyetik olarak jeofizik araştırması yapılabiliyor. Gemi, 8 bin metre derinliğe kadar 3 boyutlu, 15 bin metre derinliğe kadar iki boyutlu sismik operasyonları gerçekleştirebiliyor.

Bakan Koca açıkladı! Corona virüs vaka sayısının en çok arttığı 10 şehir...

Hastaneler doldu taşıyor mu? Salgın kontrolden çıktı mı? Yoğun bakımlarda alarm zilleri çalıyor mu? Bazı illerde durum felaket mi? İl il, bölge bölge durum nedir? Yeni önlemler kapıda mı? Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, Hürriyet Gaztesi Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Hakan'a konuştu.

İşte Hakan'ın yazısının ilgili kısmı:

İSTANBUL'DA ARTIŞ YOK

İstanbul, şu anda daha kontrollü... İstanbul'da ciddi bir artış yok.

Sağlık Bakanı Koca'ya sordum: Salgında son durum nedir

Orta Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da artış var, dikkatlerimiz bu iki bölgede.

Ege'de artış yok.

İzmir'de kısmi bir artış var ama durum kontrol altında.

*

ARTIŞ YAŞANAN 10 İL

Son dönemde artışın en fazla olduğu il Ankara... Konya, Kayseri, Urfa, Mardin, Diyarbakır, Erzurum, Batman, Van, Ağrı da artış yaşanan illerimiz arasında...

Mersin ve Manisa'da da artış var ama bu iki ilimizde durum daha kontrollü...

Şunu da söyleyeyim:

Birkaç gündür Gaziantep, Mardin, Şanlıurfa, Batman düşüşe geçti...

Konya ve Diyarbakır stabil oldu, aşağı inmesini bekliyoruz.

*

ANA KAYNAK: DÜĞÜNLER

Şu anda birinci dalganın ikinci pikini yaşıyoruz.

Sağlık Bakanı Koca'ya sordum: Salgında son durum nedir

Bayramla birlikte hareketlilik artınca vaka sayısı da arttı.

Bu artışlara özellikle düğünler, ana kaynak oldu.

Düğünler, saatlerce süren bir temas ve yakınlaşma alanı...

İşte bu yüzden düğünlerin kısıtlanması ve sınırlandırılması kararı aldık.

*

DOLULUK ORANLARI

Normal sisteme geçen ve her türlü hastamıza hizmet veren hastanelerimizdeki son doluluk oranlarını veriyorum:

- Şu anda hastanelerdeki doluluk oranı: Yüzde 47...

- Yoğun bakım doluluk oranı: Yüzde 60..

- Ventilatör doluluk oranı: Yüzde 30...

*

HASTANE SORUNU YOK

Yer yer bazı illerimizde hastane sıkıntısı yaşandı. Mardin, Gaziantep, Şanlıurfa ve Batman'da mesela...

Ama son bir hafta içinde buralardaki sorun aşıldı.

Sadece Diyarbakır'da kısmen sorun var.

Bu illerimize yoğun bakım takviyesi yapıyoruz.

Şu anda çok önemli bir sorun yok ama önlem almazsak sorun yaşanabilir.

*

YAPILMASI GEREKEN

Bu sorunun tamamen ortadan kalkması için yapılması gereken tam izolasyon...

Fakat dünyada hiçbir ülke, tam izolasyona geçmek istemiyor. Türkiye de istemiyor. Çok anlaşılır nedenlerle bu çözüme geçilmiyor hem dünyada hem Türkiye'de.

Bu durumda yapılması gereken iki şey var: Maske ve mesafe...

Maske ve mesafe kuralına uyarsak yüzde 90 oranında başarı kazanırız.

Maske ve mesafeye alışmamız lazım.

Bu konuda hassas olalım yeter.

Maske ve mesafeyi uygularsak üst solunum yoluyla bulaşan her türlü hastalığı da önlemiş oluruz.

*

FİLYASYON, FİLYASYON

Düğünleri sınırlandırdık.

Sağlık Bakanı Koca'ya sordum: Salgında son durum nedir

Kamuda esnek çalışmaya geçiliyor.

Kamuda ikramları kaldırdık.

Filyasyon ekiplerinin sayısını arttırdık.

Şu anda sahadaki filyasyon ekibi sayısı 10 bini geçmiş durumda.

Özellikle sorunlu illerde filyasyon ekiplerinin sayısını hızla arttırıyoruz.

Şu anda Konya'da 460 ekip, Şanlıurfa'da 200 ekip, Mardin'de 111 ekip, Diyarbakır'da 370 ekip, Erzurum'da 207 ekip, İzmir'de 350 ekip, Kayseri'de 120 ekip, Van'da 128 ekip sahada...

*

RİSK VAR

Virüs, gücünü kaybetmedi.

Ölümlerin sayısı da artıyor. Ağır vaka sayısı da artıyor.

Bizim özellikle ağır vaka sayısını azaltmamız lazım. Risk burada.

Mücadelemizin temel hedefi de bunu önlemeye yönelik.

Şöyle bir sistem oturtmaya çalışıyoruz:

Hastanın tanısını erken dönemde koymaya çalışıyoruz. Tanı koyduktan hemen sonra hastanın durumu ne olursa olsun ilaç tedavisi başlatıyoruz. Hastayı evinde izole ediyoruz. Filyasyon ekipleri hemen temaslı taramasına başlıyor.

Ali Ekber YILDIRIM

01 Eylül 2020

Ekonomi küçülürken tarım nasıl büyüdü?

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ikinci çeyrek büyüme rakamlarını açıkladı. Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 9.9 küçüldü. Aynı dönemde tarım sektörü ise yüzde 4 büyüdü. Ekonomi bu kadar küçülürken tarım nasıl büyüdü?

Gayri Safi Yurtiçi Hasıla verilerine sektör bazında bakıldığında, en fazla büyümenin yüzde 27.8 ile finans ve sigorta sektöründe gerçekleştiği görülüyor. Bilgi ve iletişim faaliyetlerinde yüzde 11 ve tarım sektöründe ise yüzde 4 büyüme olduğu dikkat çekiyor. En büyük daralma yani küçülme ise yüzde 25 ile hizmetler sektöründe oldu. Sanayi sektörü ise ikinci çeyrekte yüzde 16.5 küçüldü. Bütün çabalara, kampanyalara rağmen inşaat sektörü de yüzde 2.7 küçüldü.

Tarım sektöründeki büyüme nasıl oldu?

Öncelikle 2019 yılına göre değerlendirildiğinde tarım sektöründe de bir daralmadan söz edebiliriz. Geçen yıl ilk çeyrekte tarım sektörü yüzde 3.9 ikinci çeyrekte yüzde 4.6 büyümüştü. Bu yıl ise ilk çeyrekteki büyüme yüzde 2.6, ikinci çeyrek büyüme oranı yüzde 4 olarak gerçekleşti. Sanayi ve hizmetler sektörlerindeki daralmaya bakılırsa tarımdaki büyüme elbette dikkat çekici.

Dünyada ve Türkiye’de etkili olan pandemi süreci her sektörde olduğu gibi tarımı, tarımsal üretimi de olumsuz etkiliyor. Türkiye’de tarımdaki etkilenmenin diğer sektörlerle göre daha az olduğunu söyleyebiliriz. Turizmdeki daralma hizmetler sektörüne küçülme olarak yansıyor. Yine ihracattaki daralma sanayi sektörüne negatif olarak yansıdığını görüyoruz. Tarımda ise, bazı ürünlerde üretim artarken bazı ürünlerde ithalatın artması dikkat çekti.

Kriz dönemlerinde sığınılacak liman tarım

Geçmiş yıllarda da ekonominin krize sürüklendiği, sanayide, hizmetler sektöründe daralmanın en üst seviyelerde olduğu dönemlerde tarım sektörü sığınılan bir

liman oldu. Pandemi sürecinde de bunu bir kez daha gördük. Sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı, kısıtlamaların en üst seviyeye ulaştığı dönemde bile tarım sektöründe işler durmadı. Mevsimlik işçilerle ilgili başlangıçta yaşanan bazı sorunlar da aşılarak üretime devam edildi.

Özellikle pandemi sürecinde gıdanın, tarımın önemi bir kez daha anlaşıldı. Bu süreçte büyük kentlerde yaşayanların bir bölümü kırsala dönerek terk ettikleri topraklarda az çok tarımsal üretim yapmaya başladı. Hizmet sektöründe işçi olarak çalışanlar işsiz kalınca en azından bir bölümü tarımda çalışmaya kendi tarlasına dönerek kısıtlı imkânlarla üretim yapmaya başladı.

Tarımsal zenginlik görmezden geliniyor

Daha önceki yıllarda yaşanan krizlerde olduğu gibi pandemi sürecinde tarım sektörü öne çıktı. Hep söylüyoruz, yazıyoruz; Türkiye'nin tarımsal potansiyeli, zenginliği gerçekten çok büyük. Bütün beceriksiz ve yanlış politikalara rağmen kriz dönemlerinde, ülkenin sıkıntıya düştüğü zamanlarda bile kendisini gösteriyor. Doğru politikalarla bu potansiyel değerlendirilse, Türkiye tarımdan büyük zenginlik üretebilir. Fakat bu zenginlik bilerek veya beceriksizlikten görmezden geliniyor.

En az desteklenen sektör

Pandemi sürecinde en az desteklenen tarım sektörü olduğunu da unutmayalım. Bu süreçte tarıma yönelik atılan adımlar çok zayıf kaldı. Çiftçilerin 2019 yılı destekleri bu dönemde ödendi. Sanki yeni destek veriliyormuş gibi algı yaratıldı. Oysa verilen destek hak edilmiş ve gecikmiş 2019 ürünü destekleriydi. Çiftçilerin sadece Mayıs ve Haziran 2020 dönemine ait düşük faizli tarımsal kredi borçları 6 ay ertelendi. Tohum desteği sadece yazlık ekim yapan birkaç il ile sınırlı kaldı. Hazine arazileri tarıma açılıyor diye algı yaratıldı. Yaklaşık 4 milyon hektar arazi boş dururken, ekilemezken, 14 hektar Hazine arazisi tarıma açılıyor diye adeta yaygara koparıldı. Hayvancılığa yem desteği büyükbaş hayvancılık yapanlara 20 başa kadar hayvan başına bir seferlik 65 lira, küçükbaş hayvancılık yapanlara 50 başa kadar hayvan başına 6.5 lira destek sağlanacağı açıklandı. Henüz ödenmeyen bu destek de çok sınırlı kaldı. Kısacası pandemi sürecinde diğer ülkelerle, diğer sektörlerle karşılaştırıldığında en az desteklenen tarım sektörü buna rağmen büyüme kaydediyorsa üretkenleri, çiftçileri ayakta alkışlamak gerekiyor.

Üretim odaklı politikalara ihtiyaç var

01.09.2020

Türkiye'nin tarımsal potansiyelini zenginliğe dönüştürmek için üretim odaklı politikaya ihtiyaç var. İthalat yerine üretimin desteklendiği bir politika ile bugün yaşanan birçok sorun çözüldüğünde tarım sektörü büyümenin en önemli dinamiği olacaktır.

Tarımda mazot, gübre, ilaç, elektrik başta olmak üzere yüksek girdi fiyatları, işçilik maliyeti, hayvancılık sektörü için yem hammaddelerindeki dışa bağımlılık ve genel anlamda örgütlenme gibi kronik hale gelen sorunlarımız var. Girdi fiyatları ve maliyetler hızla artarken üretilen tarım ürünlerinin düşük fiyattan satılması nedeniyle üretici para kazanamamaktan şikâyet ediyor. Bu sorunların çözüldüğü bir Türkiye'de tarım sektörü büyük zenginlik yaratmış olacaktır.

Özetle, ekonomi küçülürken tarım nasıl oldu da büyüdü diye şaşırarak yerine, tarımdan neden daha büyük zenginlik yaratamıyoruz sorusuna yanıt bulmamız gerekiyor.

Alaattin AKTAŞ

01 Eylül 2020

Çift haneli küçülmekten kıl payı kurtulduk!

Hizmetler sektörünün tam yüzde 25, sanayinin yüzde 16.5 daraldığı bir çeyrekte toplam GSYH küçülmesi yüzde 9.9'da kaldı.

Son bir yılın GSYH büyüklüğü 743 milyar dolara, kişi başına gelir 9 bin doların altına indi. Yıl sonu geldiğinde toplam GSYH'yi korona etkisi tümüyle yok olsa bile yüksek kurdan dolayı daha düşük göreceğiz.

İkinci çeyrek küçülmesine ilişkin olarak dün yaptığımız mini değerlendirmede yüzde 5-10 arasındaki bir oranın izahının zor olacağını, yüzde 10-15 arası bir oranın ise makul bulunacağını yazmıştık. Şimdi yüzde 9.9 için nasıl bir değerlendirme yapmak gerekir?

Çift haneli küçülmediğimize göre bundan mutluluk mu duymalıyız ya da biraz farklı ifade edersek daha az mı üzülmeliyiz?

İkinci çeyrekte yüzde 9.9 küçülme, biraz fiyat etiketini andırıyor da olsa, öpüp başımıza koyacağımız bir orandır. Normalde gerilemenin çok daha yüksek olacağı tahmin edilmekteydi.

Yüzde 9.9'u görece düşük bir oran olarak değerlendirirken TÜİK verilerinden yararlanıyoruz tabii ki.

Hizmetler ve sanayi

GSYH'nin sektörler toplamında iki ana sektörün çok önemli bir ağırlığı var. Bunlardan hizmetler sektörü ikinci çeyrekte yüzde 23, sanayi sektörü ise yüzde 21 ağırlığa sahip durumda. Bu iki sektörün toplamı yüzde 44'ü buluyor, diğer tüm sektörlerin ağırlığı ise yüzde 56.

İkinci çeyrekte hizmetler sektöründe tam yüzde 25, sanayi sektöründe ise yüzde 16.5 gerileme var. Yani bu iki ana sektörde toplam olarak yüzde 22.3 düzeyinde bir gerileme yaşandı.

Sektörler toplamına bakıyoruz, gerilemenin oranı yüzde 11. Bu demektir ki hizmetler ve sanayi dışında kalan sektörlerdeki küçülme yalnızca yüzde 1.8 olmuş.

Yeri gelmişken belirtelim; daha önce de birkaç kez TÜİK'in sanayi üretimi değişimi ile GSYH kapsamındaki sanayi sektörü değişiminin paralel gittiğini, dolayısıyla sanayi üretiminin GSYH için bir öncü göstere olduğunu belirtmiştik. Sanayi sektörüyle de GSYH'deki toplam değişim arasında bir uyum vardı.

Ne var ki ikinci çeyrekte bu denge bozuldu. Üstelik sanayiden çok daha hızlı daralan bir hizmetler sektörü olduğu halde. GSYH'nin bu iki ana sektörden ayrışması da diğer sektörlerdeki küçülmenin çok az olmasından kaynaklandı.

Sektörler toplamına ürün üstündeki vergiler ve sübvansiyonların eklenmesiyle de GSYH'ye ulaşıldı ve sübvansiyonlarda artış olduğu için GSYH gerilemesi yüzde 9.9'a indi.

Bu arada TÜİK'in açıklamasında yer alan ve sübvansiyonlara yapılan yeni ekleme dikkat çekti. Konuyla açıklamada aynen şöyle denildi: "Kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret desteği ödemeleri; üretimin devam etmesi, mevcut işgücünün korunmasıyla üretim faktörlerine yapılan ödemeler açısından işverenleri desteklemesi nedeniyle kolektif bir fayda yarattığından çalışanlara yapılan sosyal güvenlik ödemeleri ve üretim üzerindeki diğer sübvansiyon olarak hesaplara dahil edilmiştir."

Bu kalemdeki artış, sektörler toplamında yüzde 11 küçülme yaşandığı halde GSYH'deki küçülmenin yüzde 9.9'da kalmasını bir anlamda açıklıyor.

GSYH'nin ağır topları ve GSYH'deki değişim oranı (%)

(Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre)

	Sanayi üretimi	GSYH sanayi	GSYH hizmetler	GSYH toplam
2018 1. Ç.	9,3	7,8	10,4	7,5
2. çeyrek	4,3	4,9	9,0	5,8
3. çeyrek	-0,1	1,3	4,4	2,5
4. çeyrek	-7,3	-7,0	-1,0	-2,7
2019 1. Ç.	-5,7	-5,2	-4,3	-2,6
2. çeyrek	-3,4	-4,0	-0,3	-1,7
3. çeyrek	0,8	1,0	1,1	1,0
4. çeyrek	5,6	4,3	8,3	6,4
2020 1. Ç.	5,7	5,9	3,0	4,4
2. çeyrek	-16,8	-16,5	-25,0	-9,9

Bu çeyreği böyle atlattıktan sonra...

Nisan, mayıs ve haziran ayları... Bu üç ayın en az yarısında korona zirvedeydi. Hatırlayalım; nisanda ekonomi adeta durdu, hizmetler sektöründeki işyerlerin mayıs ortasından itibaren yavaş yavaş açılmasına izin verildi, haziranda ise sınırlar kalktı. Ancak doğaldır ki işler öyle bir anda açılmadı. Hala da eskiye dnldğn söylemek zor.

Ama biz yarısında ekonomik faaliyetlerin adeta durduğu bir çeyreği yüzde 9.9 klmeyle atlattık.

2009 krizinde ilk çeyrekte ekonominin yüzde 14.5 kldğn hatırlayıp teselli bulalım:

"Demek ki ekonomideki sıkıntı 2009 yılındaki kadar bile değil..."

GSYH 743 milyar dolara indi

TÜİK verileri son bir yıllık dönemdeki GSYH büyüklüğünün 743 milyar dolara, kişi başına gelirin de 9 bin doların altına indiğini gösteriyor.

Bu yılın tümü için GSYH büyüklüğü hedefi 812 milyar dolardı. Son bir yıllık hesaplamada geçen yılın ikinci yarısının görece yüksek tutarı var. Bu yılın ikinci yarısında ise korona etkisi tümüyle sıfırlansa bile GSYH yüksek kur yüzünden döviz bazında daha düşük gerçekleşecek.

Bu yılın tümü için dolar kurunun ortalama 6 lira olarak öngörüldüğünü, ama yılın ilk sekiz ayındaki ortalamanın 6.61'i bulunduğunu unutmayalım. Ortalama kur yılın ikinci yarısında 7'nin çok çok üstünde oluşacak ve bu da döviz bazındaki GSYH'nin düşük görünmesi sonucunu doğuracak.

H. Bader ARSLAN

31 Ağustos 2020

5 soruda ikinci çeyrek daralma

TÜİK 2020 yılının ikinci 3 aylık (çeyrek) büyüme verilerini açıkladı. COVID-19 etkisi ile dünya genelinde ciddi daralmalar yaşanan bu dönemde Türkiye ekonomisi yüzde 9,9 küçüldü. İkinci çeyrekte yapılan üretimin değeri 153,2 milyar dolar oldu.

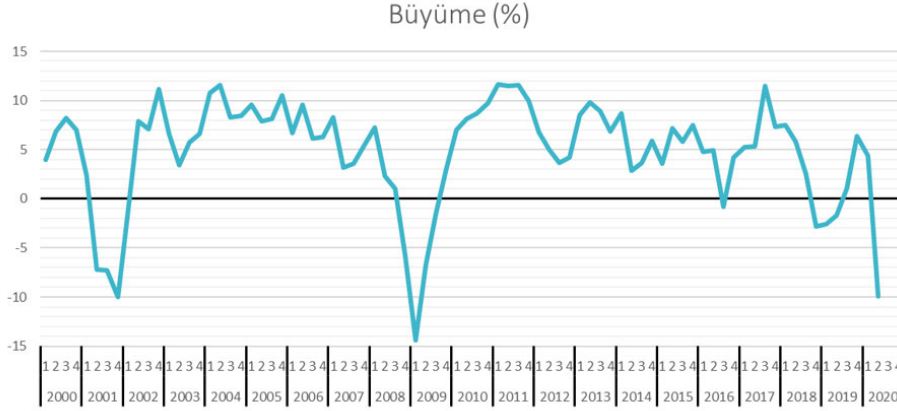
Gelin 5 soru ile verinin detaylarını inceleyelim...

1 - Genel Durum Ne?

Türkiye ekonomisi son 20 yıl içinde 2001 ve 2008 krizlerinden sonra üçüncü kez sert bir daralma yaşadı.

Yılın ilk çeyreğinde hem COVID-19 vakalarının geç görülmesi, hem baz etkisi hem de ekonomik aktivitedeki toparlanma ile yüzde 4,4 büyümüştü. Mart'ın ikinci yarısından itibaren hastalığın yayılmaya başlaması, insanların evlerine kapanması, çok sayıda işyerinin faaliyetlerini yavaşlatması ya da durdurması, istihdamın azalması ve gelirin düşmesi ile özellikle Nisan ve Mayıs ayları pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de ekonominin aniden yavaşlamasına neden oldu. Bununla birlikte Mayıs sonunda başlayan kısırdanma, kredi bolluğu, devlet destekleri ve Haziran'daki normalleşmenin etkisi ile olabilecek daha sert bir küçülmenin önüne geçildi.

Böylece ikinci çeyrekte zincirlenmiş hacim endeksi 153,6 puana gerileyerek son 3 yılın en düşük değerine indi. Başka bir ifade ile Nisan-Mayıs-Haziran döneminde yaratılan ekonomik değer reel olarak 2017 yılının 1. çeyreğinden sonraki en düşük seviyeyi gördü.

Bu çeyrekteki reel GSYİH'yi geçen yılın aynı dönemi ile kıyaslayarak ne kadar büyüdüğümüzü hesaplıyoruz. Ancak dikkat etmek gereken bir nokta var: O da 2019'un ikinci çeyreğinde ekonomimizin yüzde 1,7 daraldığı. Yani Türkiye geçen yılın aynı dönemindeki daralmanın üzerine bu çeyrekte yüzde 9,9 daha daraldı. Dolayısı ile geçmişten gelen pozitif bir baz etkisi de var. Aynı şey yılın ilk çeyreği için de geçerliydi. 2019'un ilk çeyreğinde yüzde 2,6 küçülen bir ekonomimiz varken, bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 4,4'lük büyümeye ulaştık.

2 - Sektörler Ne Kadar Büyüdü?

Büyüme hesaplamalarında yaygın olarak kullanılan üç yöntem var. Bunlar üretim yöntemi, harcamalar yöntemi ve gelir yöntemi. Üretim yönteminde, sektörlerin ne kadar üretim yaptığını baz alarak hesaplama yapılıyor.

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
2019-I	3,9	-5,2	-8,2	-4,3
2019-II	4,6	-4	-11,7	-0,3
2019-III	4	1	-9	1,1
2019-IV	2,5	4,3	-5,2	8,3
2020-I	2,6	5,9	-1,9	3
2020-II	4	-16,5	-2,7	-25

Geride bıraktığımız 3 aylık dönemde en çok hizmetler sektörü (-%25) daralırken, en hafif etkilenmiş sektör ise tarım (%4). Bu tabloya göre COVID-19 sanayi sektörünü 21 çeyrek, hizmetler sektörünü 25 çeyrek geriye götürmüş oldu. İnşaat sektörü zaten bir gerileme evresinde olduğu için, salgının marjinal etkisi yüksek olması.

Dört ana sektör büyüklüklerine göre sıralandığında inşaat en sonda geliyor. Bununla birlikte gündemde yer almalarına göre bir sıralama yapılırsa, inşaatın en sonda yer almayacağı konusunda eminim hepimiz hemfikir oluruz. Bu durum,

bugüne gelene kadar geride bıraktığımız son 8 çeyrek boyunca inşaat sektörü peş peşe küçülmesine rağmen değişmedi.

3 - Harcamalar Ne Kadar Büyüdü?

Büyüme hesaplamalarında kullanılan ikinci yöntem harcamalar yöntemi. Bu yöntem, özel tüketim harcamaları, yatırım harcamaları, devletin harcamaları ve net ihracat toplamını kullanıyor.

Bugün açıklanan verilere göre son çeyrekte büyüme kalemler itibarı ile şöyle:

- Tüketim: -%8,6
- Yatırım: -%6,1
- Kamu Harcamaları: -%0,8
- İhracat: -%35,3
- İthalat: -%6,3

Tüketim ve yatırım harcamalarında sert bir daralma görüyoruz. 2018'in ikinci yarısından beri gerileyen yatırım harcamaları bugün itibarı ile küçülme sürecini 8 çeyreğe yani tam iki yıla taşımış oldu.

Mal ve hizmet ihracatında ikinci çeyrekte reel küçülme %35,3. İhracatın reel değeri 8 yıl geriye gitmiş durumda. Bunun ana nedeni turizm ve seyahat gelirlerinin durma noktasına gelmiş olması. İthalatta da yüzde 6,3 gerileme var.

4 - Diğer Ülkelerde Durum Ne?

TÜİK yıllardan beri büyüme verilerini önceki yılın aynı dönemine göre hesaplayıp açıklıyor. Son dönemde bunun yanına önceki çeyreğe göre büyümeyi de ekledi. Ancak yine de ülkemizdeki yaygın kullanım, önceki yıla göre kıyas yaparak analiz etme yönünde

Başka bazı ülkeler de bizim gibi önceki yılın aynı dönemine göre kıyaslama yaparken, bazıları ise büyümeyi bir önceki çeyreğe göre hesaplayıp, açıklamalarında bunu öne çıkarıyor. Örneğin geçen hafta ABD'nin 2. çeyrek büyümesi, önceki çeyreğe göre -%31,7 olarak açıklandı. Ancak bunu bizdeki gibi "önceki yıla göre" hesaplayınca oran -%9,1'e geriliyor. Ülkeler arası karşılaştırmayı doğru yapabilmek adına, aşağıdaki tabloda tüm ülkelerin önceki yılın aynı çeyreğine göre ne kadar büyüdüklerini görebilirsiniz.

Tablodaki ülkelerin tamamı Türkiye'nin aksine yılın ilk çeyreğinde de küçülmüştü. Çin ilk çeyrekteki küçülmeden sonra ikinci çeyrekte yeniden büyümeye geçerken, diğer ülkelerin tamamında küçülme devam ediyor.

	2.Çeyrek
ABD	-%9,1
İngiltere	-%21,7
Singapur	-%13,2
Çin	+%3,2
Almanya	-%11,3
Japonya	-%10
İtalya	-%17,3
İspanya	-%22,1
G.Kore	-%3

5 - Yılın Kalanında Ne Bekleniyor?

Öncelikle şunu söyleyelim: 3. Çeyrekte, 2. Çeyreğe göre ciddi bir toparlanma var. Düştüğümüz hızda olmasa bile kuvvetli bir ivme ile sığıyoruz. PMI endeksi, kredi talebi, ithalat artışı, iç tüketim göstergeleri, konut ve otomobil satışları, elektrik tüketimi gibi çok sayıda gösterge bunu gösteriyor.

Ancak sadece 2020'yi nasıl tamamlayacağımız açısından değil; aynı zamanda 2021'de neler yapabileceğimizi göstermesi açısından, asıl önemli olan yılın son çeyreğindeki büyümemiz olacak. 4.çeyrekteki görünümümüzü belirleyecek üç kritik nokta var:

- COVID-19 sonrası hızla büyüyen ve Ağustos'ta yine hızla yavaşlamaya başlayan kredilerde seyir ne olacak?
- Artan gümrük vergilerine rağmen gerilemeyen ithalat, son çeyrekte düşecek mi?
- Kimse ummasa da, COVID-19'un tekrar şiddetlenmesi ve sosyal hayat ile iş dünyasına yönelik kısıtlamaların yeniden gündeme gelmesi ihtimalinde ekonomi ne tepki verecek?

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Ecevit'le bir anı ve büyüme rakamları

1 Eylül 2020

Dün gibi gözümün önünde duruyor.

Meclis'te, iktidar kulisinin girişinde Başbakan'ı bekliyorduk. Korumaların koşuşturmasından Ecevit'in geldiği anlaşılıyordu. Ankara gazetecilerinin 'Emel Abla'sı Emel Aktuğ, çok eski dostu olan Ecevit'e "Başbakanlık'ta bir şey mi atılmış ne, öyle söylüyorlar" dedi. Ecevit'in rengi kül gibiydi. Dudakları titreyerek, "Evet, öyle olmuş" diyerek yanımızdan hızla geçti. Başbakanlığın önünde Ecevit'e yazarkasa fırlatılmıştı. MGK'da Cumhurbaşkanı Sezer ile Başbakan Ecevit arasında patlak veren kriz, Türkiye'yi tarihinin en büyük ekonomik krizlerinden birine yuvarlamıştı. Ecevit, Ahmet Necdet Sezer'in Cumhurbaşkanı seçilmesini sağlamış ancak MGK toplantısından Sezer'in önüne Anayasa kitapçığını fırlatmasıyla büyük bir siyasi kriz patlak vermişti.

Dünya ekonomileri büyürken 2001'de Türkiye ağır bir ekonomik kriz yaşadı.

Dünya ekonomileri genişlerken 2001'de Türk ekonomisi dibe vurdu.

Gecelik faizler yüzde 7500'e çıktı. Dolar bir gecede yüzde 40 oranında değer kazandı, 18 banka TMSF'ye devredildi, çoğunluğu beyaz yakalılar olmak üzere 1.5 milyon insan işsiz kaldı.

Bu tabloyu uzatmak istemiyorum. Ama ekonomik krizin sosyal boyutu yıkıcı olmuştu.

DÜNYADAN BÜYÜME RAKAMLARI

Koronavirüs nedeniyle ikinci çeyrekte;

- ABD yüzde 31.7,

- İngiltere 22.8,

- İspanya 22.1,

- Fransa 19.2 oranında küçülürken Türk ekonomisi 9.9 oranında küçüldü.

Türkiye 9.9 oranında küçüldü diye sevinenler var. Hatta niye çift haneli küçülme çıkmadı diye üzülenler olduğu gibi. Yapmayın, başka Türkiye yok. Koronavirüs salgınının zirveye çıktığı ikinci çeyrek, aynı zamanda "korona çeyreği" olarak isimlendiriliyor. Uçakların uçmadığı, tedarik zincirinin kimi zamanlarda tamamen durduğu bu süreçten elbette ki Türkiye de olumsuz etkilendi. Biz ayrı bir dünyada yaşıyoruz. Ayrı bir dünya ile ticaret yapmıyoruz.

DOĞRU KARARLAR OLMASAYDI

Ancak bu süreçte Türkiye, doğru kararlar almak suretiyle krizin etkilerini azaltmayı başardı.

1- Erdoğan'ın güçlü liderliği ile güçlü yönetim, bir siyasi istikrar sorununu gündeme getirmedi.

2- Dinamik bir kriz yönetimi uygulandı.

3- Sağlık sistemi virüsle mücadelede dünya çapında başarılı bir performans ortaya koydu.

4- Koronavirüse rağmen ekonominin çarkları durmadı. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak başta olmak üzere, ekonomi yönetimi yerinde kararlar aldı. Düşük faizli kredi ile piyasanın canlanması sağlandı. Vergi ve SGK primleri ertelendi.

5- Kısa çalışma ödeneği ile işverenin üzerindeki prim yükü azaltıldı.

6- KOBİ kredileri ile küçük esnafa can suyu sağlandı.

7- İşten çıkarma yasağı ile milyonlarca çalışanın işsiz kalmasının önüne geçildi. Çok yerinde bir karardı. Yoksa biz koronavirüsü bırakıp işsizliği konuşacaktık. 2001 krizinde en büyük patlama işsizlikte ve iflaslar nedeniyle esnafa yaşanmıştı. Türkiye, tarihinin en büyük esnaf eylemlerine sahne olmuştu.

BAKAN ALBAYRAK UMUTLU

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 9.9'luk küçülmeyi değerlendirdiği sosyal medya hesabından umutlu mesajlar verdi. "2021'e pandeminin izlerini silerek girmekte kararlıyız. V çıkışını GSYİH verilerinde göreceğiz" dedi. Koronavirüs salgını devam ettiği için dünya ekonomisi toparlanabilmiş değil. Tehlike devam ediyor. Ama üçüncü çeyrekte ekonomimiz hızlı bir büyüme trendine girdi. İhtiyatlı ama umutluyuz.

KRİZ SİYASETİ ÇÖKTÜ

30 Ağustos törenleri iptal edildi diye suni bir kriz oluşturdular. Malazgirt'i kutlayan iktidarın 30 Ağustos'u unutturmak için elinden gelen her şeyi yaptığını savundular. Yine her zaman olduğu gibi Atatürk üzerinden kriz çıkarmaya çalıştılar. Sonra ne oldu? Koronavirüse rağmen son yılların en güzel 30 Ağustos törenlerine tanık olduk. Bırakın Atatürk'ü unutturmayı, 300 İHA ile göklere Atatürk silueti çizildi. Bu durumda kriz tellallığı yapanların bir özür borcu oluştu mu? Oluşturdu. Özür dilerler mi? Hayır. Ne yaparlar? 29 Ekim'de kriz üretmek için kolları sıvarlar. Çünkü bunların gıdası kriz...

DOĞRUYA DOĞRU, YANLIŞA YANLIŞ

ESKİ Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün 30 Ağustos mesajındaki Atatürk vurgusu farklı değerlendirmelere yol açtı. Ahmet Hakan, "Millet ittifakının Cumhurbaşkanlığı aday adaylığı için başvuru dilekçesi" dedi. CHP'den, Cumhurbaşkanlığı sırasında 30 Ağustos ve 29 Ekim'de rahatsızlandığı bahanesiyle törenlere katılmadığını hatırlatanlar çıktı.

Abdullah Gül, 2012 tarihinde Hacettepe Hastanesi'nde tedavi gördüğü için 30 Ağustos törenlerine katılamamıştı. Bir-iki kez de 23 Nisan törenlerine katılamamıştı. Ama Cumhurbaşkanlığı sırasında 10 Kasım'da, 29 Ekim'de Anıtkabir'deki birçok törene katıldı.

Abdullah Gül'ü eleştirirken haksızlık etmemek lazım. Benim asıl üzüldüğüm nokta Abdullah Gül'ün kendisini Cumhurbaşkanı yapan Erdoğan'ın tasfiye projesinde yer alması. Bırakın yer almasını, o projenin mimarlarından biri. Aynen Ali Babacan ve Ahmet Davutoğlu gibi... Bunun için davalarına ihanet edip birilerine yaranmaya çalışıyorlar. Ama düştükleri durum ortada. Ne yaparsanız yapın yaranamazsınız.

Yolsuzluk-Yoksulluk

Esfender KORKMAZ

01 Eylül 2020

Uluslararası Şeffaflık Örgütünün yorumuna göre, "2012-2018 yılları arasında Demokrasi Endeksinde en çok gerileyen ülkeler, Yolsuzluk Algı Endeksinde de en çok düşüş yaşayan ülkeler oldu."

Bu örgütün yaptığı endekste yer alan ve Dünya da yolsuzluğun en az olduğu 20 ülke ile ve Dünya da yolsuzluğun en çok olduğu 20 ülkeyi, Freedom House demokratik özgürlük puanlarına ve fert başına GSYH büyüklüklerine göre sıraladım. Aşağıdaki sonuçlar çıktı.

- Dünyada yolsuzluğun en az olduğu 20 ülkeden 18'i, insan hakları ve demokratik özgürlükler açısından özgür ülke statüsündedir. İki, Hong-Kong ve Singapur kısmen özgür statüdedir. Hong-Kong, Çin'e bağlı özel yönetim bölgesi bir şehirdir. Singapur da bir şehir devletidir. Ayrıca, yolsuzluğun en az olduğu 20 ülkede ortalama fert başına gelir 58 bin 73 dolardır.

Demek ki fert başına geliri yüksek ve aynı zamanda demokratik olan ülkelerde yolsuzluk daha azdır.

- Dünyada yolsuzluğun en çok olduğu 20 ülke içinde ise tersine hiç özgür ülke yoktur. 18 ülke özgür olmayan statüdedir. İki ülke de kısmen özgür statüdedir. Ayrıca bu 20 ülkede ortalama fert başına gelir 2903 dolardır.

Demek ki insan hakları ve siyasi özgürlüklerin olmadığı ve fert başına gelirin düşük olduğu ülkelerde yolsuzluk daha fazladır.

Aşağıdaki tablo bu ülkelerin ortalama değerlerini ve sayılarını veriyor.

ÖZET TABLO: ULUSLARARASI ŞEFFAFLIĞIN DERNEĞİ -2018 YOLSUZLUK ALGI ENDEKSİNE GÖRE 180 ÜLKE İÇİNDE YOLSUZLUĞUN EN AZ VE EN ÇOK OLDUĞU 20 ÜLKEDE, FREEDOM HOUSE ÖZGÜRLÜK ENDEKSİ VE FERT BAŞINA GSYH		
	YOLSUZLUĞUN EN AZ OLDUĞU 20 ÜLKE	YOLSUZLUĞUN EN ÇOK OLDUĞU 20 ÜLKE
ORTALAMA YOLSUZLUK ALGI PUANI (TAM PUAN = 100)	17	80
ÖZGÜR	18	-
KİSMEN ÖZGÜR	2	2
ÖZGÜR DEĞİL	-	18
DEMOKRATİK ÖZGÜRLÜK PUANI (TAM PUAN=100)	17	93
FERT BAŞINA GSYH ORTALAMASI (DOLAR)	58,073	2.903

Kaynak: *Transperency International, Curruption Index, 2018 ve Freedom in The World 2019 (derlenerek hesaplanmıştır.)*

Tekrar etmek gerekirse; Bu karşılaştırmadan çıkan net sonuca göre, demokratik ve gelişmiş, fert başına geliri yüksek olan ülkelerde yolsuzluk oranı daha düşüktür. Otokrasinin ve diktatörlüğün olduğu fakir ülkelerde, yolsuzluk oranı daha yüksektir

Yolsuzluğun panzehiri, devlette şeffaf yönetim, denetim ve özel sektörde kurumsallaşmadır.

Günümüzde birçok gelişmekte olan ve demokratik olmayan ülkelerde hükümetler kamu imkanlarını seçim popülizmi için kullanıyorlar. Bu da bir yolsuzluktur. Gelişmiş ekonomiler de iktidara gelen siyasi partiler, kendisine destek verenlere kısmen de olsa kamu imtiyazı sağlamıştır. Ancak gelişmiş ve demokratik ülkelerde her durumda bu imtiyazların ve kayırmaların, kamuoyunun hassasiyetine bağlı olarak ve kamuoyu vicdanını rahatsız etmeyecek şekilde olmasına da dikkat edilmiştir. Ayrıca denetim sistemi etkilidir. Bunun içindir ki ekonomi üzerindeki negatif etkileri marjinal kalmıştır.

Devlette düşük gelir seviyesi, rüşveti zorlayabilir. Karmaşık vergiler de, vergiye tepki yaratır ve vergi kaçırmayı artırır. Bunun için Maliye literatüründe eski vergi iyidir; denilir. Zira vergi mükellefi, vergi ödedikçe zaman içinde vergiyi öğreniyor, benimsiyor.

Yolsuzluğa eğilimi olan bürokratlar, bürokrasinin zorlaştırılmasından yana olurlar. Siyasi iktidarların mevzuatı bürokrasiyi en aza indirecek şekilde düzenlemesi gerekir. Elbette her şeyden önce çözüm hükümetlerin iyi niyetine bağlıdır.

İbrahim Kahveci

Neden büyük buhran?

Büyük çöküş, büyük bunalım ya da kriz + bunalım toplamında ekonomik buhran.

Aslında benim beklentim kriz+bunalım toplamında bir ekonomik buhran şeklindeydi. Ama işler değişti...

Şu cümleyi çok kullanmıştım: Günü kurtarma adına bugünün 3 liralık faydasına karşılık yarının 300 lira maliyet ödemesini hep göze alıyoruz.

Ve hep o faturalar ödeniyor.

Günü kurtarma adına yanlış politikalar yarın daha büyük faturalar olarak hep karşımıza çıkıyor. Ve Milleti ödetmek zorunda bırakıyoruz.

1997 Tayland kaynaklı Uzakdoğu krizi çıktığında dalgalar Malezya'ya da ulaşmıştı. Mahathir Muhammed sürekli Soros'un saldırısına maruz kaldığını söylerdi. Koca devlete 90'lı yıllarda akan yabancı sermayeyi görmezden gelip, krizi Soros üzerinden dış düşmanlara yıkardı.

Ama sonra bütün rakamlar gösterdi ki, **dolar alanlar meğerse Mahathir Muhammed iktidarında siyasi destekle zengin olan bir avuç özel Malezyalıarmış.**

Yalanla peynir gemisi yürümedi elbette. Malezya krizi bizim için de önemli bir ders niteliğindedir.

Şimdi size iki rakam vereceğim:

2001 krizi ile gizlenen kamu borçlarının açığa çıkartılması ile 2002 yılında kamu içdış borç yükü 256,8 milyar lira ile GSYH'nın yüzde 71,5'ine ulaşmıştı.

Bugün Kamu Borç stoku 1 trilyon 721 milyar liradır (Temmuz 2020). Son 1 yıllık GSYH toplamına oranı ise yüzde 38,4 ile 2002 yılının neredeyse yarısındadır. Ekonomi yönetimi de ısrarla borç stokunun düşüklüğünü ileri sürmektedir.

Unutmayın: 2018 yılı sonunda kamu borç stokunun GSYH'ya oranı yüzde 28,7 seviyesindeydi. Dikkat ederseniz sadece 1,5 yılda kamu borç stokundaki GSYH oran artışı 10 puan oldu. **Bu çok hızlı bir borç sarmalıdır.**

Ama asıl sorun bu da değildir.

01.09.2020

2002 yılında özel sektör iç borç kredi stoku 40,7 milyar liraydı. Yani özel sektörün iç borç stoku GSYH'nin sadece yüzde 11,3'ü ediyordu. Şimdi ise özel sektörün iç borç kredi stoku 3 trilyon 245 milyar lira ile GSYH'nin yüzde 72,4'üne karşılık gelmektedir.

Ayrıca özel sektörün 2002 sonunda sadece 43 milyar dolar dış borcu bulunurken, bugün dış borçları 253,4 milyar dolar seviyesindedir. Son kur üzerinden bu değer 1 trilyon 850 milyar TL etmektedir.

Gelin hesabı şu şekilde toplu verelim:

2002 yılında kamu+özel iç ve dış borçlar toplamı 364,5 milyar lira ile 359,4 milyar liralık GSYH değerine eşitti. Bugün ise özel ve kamu kesiminin iç ve dış borçlarının toplamı 6 trilyon 815 milyar lira ile GSYH'nin yüzde 152,1'ine karşılık gelmektedir.

Bu sefer özel sektör büyük borç sarmalındadır ve kamu kesimini kurtaracak kaynak imkânı yoktur.

Kısaca 2002 yılına göre ülke olarak aslında yüzde 50 daha fazla borçluyuz.

Ama bitmedi; burada bir sorun daha var.

GSYH revizyonu iki kez yapılmış ve son revizyonda kâğıt üzerinde 2012 sonrası hesaplar çok yüksek artmıştır. Yani gelirimiz kâğıt üzerinde artarken, borçlarımız reel olarak yükselmektedir. Yani gerçek borç yükü ya 2002 yılında daha düşüktü, ya da şimdi daha yüksek. Oranı değiştiren GSYH'nin kâğıt üzerindeki revizyonudur. Buradan da en az 20 puanlık bir borç gizliliği vardır.

Şimdi de işin bir başka sorun ayağı olan kur kısmına gelelim.

Mesela Ağustos 2018'de dolar 7,20 zirvesini gördü ama hemen ardından sert düşüşle kasım ayında 5,2'ye geriledi. Nitekim 2018 yılı dolar/TL kur ortalaması 4,83'de kalmıştır. Kur artışı ortalamada 2020 yılı itibari ile 6,62 seviyesi ile hızla yükselmeye devam ediyor. Yani bu sefer kalıcı kur artışı oluşuyor. Son düzeyde kur 7,30'lara ulaşmıştır.

Kur artışı şu açıdan önemli: Dış borçlar zaten malum. Ama ekonomi yönetimi 2019 başından beri iç borçlanmanın da önemli kısmını döviz bazında borçlanıyor. Ayrıca hiç hesaplarda gösterilmeyen yaklaşık 150 milyar dolarlık Hazine garantileri de bir başka sorun.

Kurdaki her artış toplam borç stoku üzerinde muazzam yükselişlere yol açıyor. Kur artışı ile borç sarmalı arttıkça artıyor.

Gelelim TL faizlerine;

2019 yılında TL faizleri yüksek seviyede kalmış ama dikkat ederseniz kriz yeni başlamıştı. Oysa şimdi TL faizlerinde de artış oluyor ama özel sektör zaten büyük

01.09.2020

bir bunalım içinden geliyor. Yani kriz üzerine bir kriz sarmalı daha yaşanırsa bunu kim nasıl taşıyabilir?

Bir başka sorunumuz ise parasal genişleme ve kur baskısı ile enflasyon potansiyelidir. Maalesef o duvarı da yıkmak üzereyiz. Daha da yüksek enflasyon ve durgunluk sarmalı içine derinlemesine giriyoruz.

Diğer sorun ise maliyet baskısı. Ankara itibar harcamalarından zerre tasarruf etmiyor. Ankara'nın şişmanlığını kaldıracak Millet nerede? Daha önceki gün otomotiv vergileri artırıldı. İndirilmesi gereken doğalgaz fiyatları da indirilmiyor.

Zamlardan başka çıkış yolu yok.

Ama bu sefer özel sektörde zam kervanında kamunun yanında yer alıyor. Onlarında kur ve maliyet baskısı borçların ödenmesinde çıkmaz oluşturdu. İşin özeti şu: İş ciddi.

Sorun A partisi B partisi veya A lideri B lideri değil. Sorun Türkiye... Ülkemiz çok ciddi bir ekonomik sıkıntı ve çıkmaz içerisindedir. Ama asıl sorun bu sorunları çözme iradesinin hiç görülmemesi ve yönetimin zerre güveninin kalmamasıdır. Bu da daha büyük maliyet olarak Millet olarak hepimizi bekliyor.

Lütfen azıcık sorunları idrak edelim. Mesele ülkemizin halidir. Durum oldukça ciddidir.

01 Eylül 2020, Salı

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Sanki Fransa, Almanya ve Yunanistan'la NATO'da müttefik değiliz...

Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası ilişkilerde garip işler oluyor. Fransa ve Almanya, sanki NATO'da Türkiye ile müttefik değillermiş gibi, Yunanistan'ın arkasında Avrupa Birliği'ne dayalı adeta bir Haçlı cephesi oluşturuyorlar. Oysa Yunanistan da bir NATO üyesidir.

Gerçek ortada

Aslında bir noktada bu durum yararlıdır da... Çünkü bazı gafiller hala Türkiye'nin Avrupa Birliği üyesi olabileceğini zannediyorlar. Bu şekilde bu gafiller de belki gerçeğin farkına varırlar. Bu gerçeği geçenlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan da Avrupa Birliği'nin bizi nasıl oyaladığını anlatırken pek güzel vurgulamamış mıydı?

Ölü bir ruh

Yunanistan, Fransa'nın tahriki ve Almanya'nın desteği ile şımarıklığa devam ederken herhalde bizim de NATO Konseyi'ni toplantıya çağırmamız doğru olacaktır. Bu toplantıda Macron'un "NATO'nun ruhu öldü" içerikli sözleri de tartışılır ve gerekli ruhlar çağrılarak anlaşmazlığa bir çözüm aranır.

Ayıplı ittifak

Ne var ki bütün bu durumlar ve Türkiye'yi bir köşeye sıkıştırmak için Fransa'nın, Almanya'nın, Yunanistan'ın, Birleşik Arap Emirlikleri'nin, Mısır'ın oluşturdukları duvarlar, bizdeki belirli kesimlerin umurunda bile değil. Onların derdi, AK Parti iktidarını ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı ne yapıp edip devirmek... Bunun için Atatürk'ün adını da kullanmaktan çekinmiyorlar. Bu belirli kesimleri Kurtuluş Tayız Akşam'daki "30 Ağustos ve Biden Koalisyonu" başlıklı yazısında çok

doğru tahlil etmişti. Bu yazının bazı bölümlerini hatırlayalım:

Biden koalisyonu

"Garip bir muhalefetimiz var. Daha doğrusu Erdoğan karştı koalisyon. Bu koalisyonun ipleri ABD'ye kadar uzanıyor. Biden'ın açıklamaları, bu koalisyonu yeterli açıklıkta deşifre etmişti. CHP'nin başını çektiği bu koalisyon, kaç gündür, 30 Ağustos Zafer Bayramı'na kutlama yasağı getirildiği yalanıyla Cumhurbaşkanı Erdoğan'a yükleniyor. ABD'nin 'terör devleti'ne 'dur' diyen, Akdeniz'de 'Mavi vatan'ı savunan, ikinci bir 'Sevr'e geçit vermeyen Erdoğan'ı 30 Ağustos'u yasaklamakla suçluyorlar!"

Tek amaç var

"şu gerçeği görelim; muhalefetin ya da yeni adıyla 'Biden koalisyonu'nun tek bir amacı var; o da Erdoğan'ı devirerek ABD'nin Ortadoğu ve Türkiye politikalarının nn açmaktır. Yoksa Atatürk'e, 30 Ağustos Zafer ruhuna bağlılıkları kocaman bir yalan sadece. Zamanla bu gerçeğin çok daha net görüleceğini ve anlaşılacağını düşünüyorum."